

Sygn. akt III U 520/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 listopada 2013r. w Suwałkach

sprawy **E. M.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę socjalną

w związku z odwołaniem E. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 10 czerwca 2013r. znak (...) i z dnia 9 lipca 2013r. znak (...)

zmienia zaskarżone decyzje i przyznaje E. M. prawo do renty socjalnej od dnia 11 kwietnia 2013r. do dnia 7 kwietnia 2015r.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 10.06.2013r. odmówił **E. M.** prawa do renty socjalnej.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. nr 135, poz. 1268 ze zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18 roku życia;
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Zakład odmówił E. M. prawa do renty socjalnej, ponieważ orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 17.05.2013r. nie została ona uznana za całkowicie niezdolną do pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił też E. M. prawa do renty socjalnej decyzją z dnia 9.07.2013r., ponieważ już Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 3.07.2013r. nie uznała jej za całkowicie niezdolną do pracy.

W odwołaniu od tych decyzji E. M. wskazała, że od urodzenia jest chora i stan jej zdrowia nie pozwala jej na podjęcie pracy. Cierpi na zespół genetycznie uwarunkowany (Z.TRP) z zaburzeniami kostnymi. Była wielokrotnie hospitalizowana i operowana. Wymaga ciągłej opieki w poradniach: ortopedycznej, kardiologicznej, genetycznej, laryngologicznej i rehabilitacyjnej. Ma chory kręgosłup, który uniemożliwia jej wykonywanie pracy, bo bardzo bolą jej plecy. Jest niska i musi prosić o pomoc drugiej osoby. Nie rozumiała więc, dlaczego została uznana tylko za częściowo niezdolną do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji i wskazując, że warunki do otrzymania prawa do renty socjalnej określa art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie należało uznać za uzasadnione.

Faktycznie, jak wskazał organ rentowy, zgodnie z art. 4 ust. 1 powołanej ustawy z o rencie socjalnej, renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18 roku życia;
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W sprawie jednak co do odwołującej się należało uznać, że jest ona całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało u niej w trakcie nauki szkolnej i przed ukończeniem przez nią 18 roku życia.

Na potrzeby Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oceny niezdolności do pracy, stosownie do art. 5 powołanej ustawy o rencie socjalnej w zw. z art. 14 ust. 1, 2a i 2e ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu, a gdy osoba zainteresowana wniesie od tego orzeczenia sprzeciw, komisja lekarska Zakładu. Na potrzeby natomiast postępowania sądowego stosownej oceny niezdolności do pracy dokonują na podstawie art. 278 kpc biegli lekarze sądowi.

Tymczasem biegli sądowi lekarze – dr n. med. Z. H. z zakresu chorób wewnętrznych, lek. K. J. z zakresu neurologii i lek. J. L. z zakresu otolaryngologii uznali, że odwołująca się jest całkowicie niezdolna do pracy od urodzenia. Rozpoznali bowiem u niej Zespół TRICHO-RHINO-PHALANGEAL S1 (zespół cech dymorficznych), skoliozę kręgosłupa w odcinku Th i L-S dużego stopnia oraz stan po operacjach usznych i niedosłuch obustronny, choć dość niewielkiego stopnia, a przy tym, że z wywiadu i opinii psychologicznej włączonej do akt sprawy wynika jej sprawność intelektualna na poziomie niższym niż przeciętny. Uznali, że odwołująca się jest całkowicie niezdolna do pracy do 7.04.2015r., przede wszystkim ze względu na istnienie u niej Zespołu TRICHO-RHINO -PHALANGEAL S1 i zespołu cech dymorficznych, co jest u niej uwarunkowane genetycznie i nie pozwala na normalną, codzienną egzystencję. Z uwagi na istnienie licznych zmian przeprowadzono korekty chirurgiczne wielospecjalistyczne na przestrzeni lat, by ułatwić jej codzienną egzystencję. Jej stan zdrowia nie rokuje jednak poprawy i wymaga stałego, wyspecjalizowanego nadzoru. Edukację ukończyła w 14 roku życia, tj. po ukończeniu I klasy Liceum Ogólnokształcącego ze względu na niemożność przyswajania wiedzy z powodu ograniczonej sprawności intelektualnej, trudności w zapamiętywaniu oraz zaburzonej koncentracji uwagi. Po przebytych zabiegach operacyjnych wymaga szczególnego trybu życia, ma niską wagę i wzrost.

Jak natomiast wypowiedział się Sąd Najwyższy, choćby w wyroku z dnia 14.03.2007r. III UK 130/06 (Lex 368973), w sprawie o świadczenie rentowe to ustalenia biegłych lekarzy sądowych dostarczają sądowi wiedzy specjalistycznej,

koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenia rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości.

Podobnie wypowiedział się również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12.01.2010r. I UK 204/09 (Lex 577813) i z 24.02.2010r. II UK 191/09 (Lex 590238). Sąd bowiem musi zawsze kierować się ustaleniami biegłych lekarzy sądowych, którzy posiadają w tym względzie specjalistyczną wiedzę.

Organ rentowy zakwestionował sporządzoną przez biegłych sądowych opinię, uważając – w ślad za stanowiskiem przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS, że odwołująca się nie może być uznana za całkowicie niezdolną do pracy, ponieważ samo istnienie wrodzonego zespołu cech dymorficznych nie jest miernikiem niezdolności do pracy, zwłaszcza że opis komisji lekarskiej był jednoznaczny: „dobry stan ogólny, zborna psychicznie, wydolna oddechowo i krążeniowo, sprawna ruchowo. Poza zespołem cech dymorficznych, niskim wzrostem, skoliozą dwułukową Th/L bez istotnego ograniczenia funkcji ruchowych ani powikłań neurologicznych”. Stan zaś taki nie powoduje natomiast całkowitej niezdolności do pracy. Brak możliwości kontynuowania nauki w szkole średniej to także nie jest argument do istnienia całkowitej niezdolności do pracy. Bez wykształcenia można bowiem wykonywać proste prace fizyczne.

Sąd jednak podzielił opinię biegłych sądowych, gdyż została sporządzona przez specjalistów i jest jednoznaczna w swojej wymowie. Biegli sądowi wskazali bowiem w niej, że schorzenia odwołującej się nie pozwalają jej nawet na normalną, codzienną egzystencję i wymaga stałego, wyspecjalizowanego nadzoru. Przewodniczący Komisji Lekarskich do tego w ogóle zaś nie odniósł się, a przecież jest to istotne. Jak wszakże można normalnie pracować, jeżeli nie można normalnie prowadzić codziennej egzystencji i trzeba być pod ciągłym, wyspecjalizowanym nadzorem. W takiej więc sytuacji wykonywanie przez odwołującą się prostych prac fizycznych może być tylko dorywcze i w ramach rehabilitacji zdrowotnej, a nie zarabiania na życie. Świadomy pewnie tego Przewodniczący Komisji Lekarskich ZUS, a w ślad za nim i organ rentowy, nie wnosili o powołanie nowego zespołu biegłych sądowych celem sporządzenia drugiej opinii w sprawie.

Zauważyć natomiast należy, że renta socjalna ma charakter świadczenia zabezpieczającego, a jej celem jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 8.04.2008r., I UK 264/07, Lex 449875). Takim natomiast osobom jak odwołująca się wejście na rynek pracy praktycznie jest niemożliwe, co czyni, że nie nabyłyby uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych.

Mając zatem powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w Suwałkach na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżone decyzje i przyznał odwołującej się prawo do renty socjalnej od dnia 11.04.2013r. do dnia 7.04.2015r. Dniem przyznania renty od 11.04.2013r. jest dzień złożenia wniosku o tę rentę. Zgodnie bowiem z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

PW/mmw